

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 26]
Total No. of Questions : 26]

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 8
[Total No. of Printed Pages : 8

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **442-EK (RS)**

Code No. : **442-EK (RS)**

ಡಿ.ಎಲ್.ಎಡ್. ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷ

D.El.Ed. SECOND YEAR

ಶಿಕ್ಷಣ

EDUCATION

ರೂಢಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ

EDUCATION AS PRACTICE

(ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾಂತರ)

(Kannada & English Versions)

(ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪಠ್ಯವಸ್ತು)

(Revised Syllabus)

ದಿನಾಂಕ : 11. 12. 2018]

Date : 11. 12. 2018]

ಸಮಯ : ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 2.00 ರಿಂದ 5.00 ರವರೆಗೆ]

Time : 2.00 P.M. to 5.00 P.M.]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 60

[Max. Marks : 60

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ

Register Number of the Candidate

(ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ)

(Kannada Version)

ಭಾಗ - I

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಂದು ಅಂಕ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಕಡ್ಡಾಯ : $10 \times 1 = 10$

1. ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ XI ವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಆಡಳಿತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ

- (A) ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆ
(B) ಶಾಲಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ
(C) ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು
(D) ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು

2. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯೆಂದರೆ

- (A) ಸಮಯ (B) ಕಪ್ಪುಹಲಗೆ
(C) ಆಟಗಳು (D) ಕೋಟೆ

D.El.Ed. - II (RS)

8007

[Turn over

3. ಶಿಕ್ಷಕರೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಕ್ಕೆ 'ಮುಕ್ತ ಪುಸ್ತಕ ಪರೀಕ್ಷೆ'ಯನ್ನು ಒಂದು ತಂತ್ರವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ
- (A) ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸುವುದು
 (B) ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಕ್ಕಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು
 (C) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಲು ನೆರವಾಗುವುದು
 (D) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು
4. 'ತಾದಾತ್ಮ್ಯಾನುಭೂತಿ' ಹೊಂದಿರುವವರನ್ನು ಇತರರಿಗಿಂತ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿಸುವ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ
- I. ಇತರರು ಕೇಳದೆಯೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು
 II. ಇತರರನ್ನು ಅವರಿರುವಂತೆಯೇ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು
 III. ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದು
 IV. ಇತರರ ಭಾವನೆಗಳು, ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವುದು
- ಇವುಗಳಲ್ಲಿ :
- (A) I ಮತ್ತು IV (B) II ಮತ್ತು III
 (C) I, III ಮತ್ತು IV (D) I, II ಮತ್ತು III
5. ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಷಿಸಬೇಕಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳೆಂದರೆ
- I. ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಿಕೆ
 II. ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಿಕೆ
 III. ಶಾಲಾಜ್ಞಾನದೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಮೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ
 IV. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುವಿಕೆ
- ಇವುಗಳಲ್ಲಿ :
- (A) III ಮತ್ತು IV (B) II, III ಮತ್ತು IV
 (C) I ಮತ್ತು II (D) I, II ಮತ್ತು III
6. ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು (NCF) ರೂಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆ
- (A) NCERT (B) NCTE
 (C) NUPA (D) NAAC
7. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನಾ ಕೌಶಲದ ಘಟಕಾಂಶವಲ್ಲ ?
- (A) ಅನ್ವೇಷಣಾಶೀಲತೆ (B) ವಿಷಯನಿಷ್ಠತೆ
 (C) ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಊಹಿಸುವುದು (D) ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ
8. ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಪದ್ಧತಿಯು ಒದಗಿಸುವ ಅವಕಾಶಗಳೆಂದರೆ
- I. ಏಕರೂಪದ ಕಲಿಕೆ
 II. ಆನಂದದಾಯಕ ಕಲಿಕೆ
 III. ಅನುಭವಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆ
 IV. ಸ್ವ-ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆ
- ಇವುಗಳಲ್ಲಿ :
- (A) I ಮತ್ತು IV (B) II, III ಮತ್ತು IV
 (C) II ಮತ್ತು III (D) I, II ಮತ್ತು III

9. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನಿಧಾನ ಮತ್ತು ವೇಗದ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು
- (A) ಫಲಿತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರಿತ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ
 (B) ಸ್ಪರ್ಧಾ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ
 (C) ಸಾಮರ್ಥ್ಯಧಾರಿತ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ
 (D) ಸಹಯೋಗ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ
10. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಉನ್ನತ ಹಂತದ ಮಾನಸಿಕ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ ?
- (A) ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ (B) ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ
 (C) ಸ್ಮರಿಸುವುದು (D) ಯೋಚಿಸುವುದು

ಭಾಗ - II

- ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಅರ್ಧ ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಿರಲಿ : $5 \times 2 = 10$
11. ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ 'ವಿಕಸನ ಸಮೀಪ ವಲಯ'ದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
12. ಒತ್ತಡ ನಿಭಾಯಿಸುವ ಕೌಶಲದ ಘಟಕಾಂಶವಾಗಿ ಯೋಜನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು 'ಬುದ್ಧಿಮಂಥನ' ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸುವಿರಿ ?
13. ಸನ್ನಿವೇಶವೊಂದನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ಶಾಲಾ ಪಂಚಾಂಗದ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
14. 'ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ' ತರಗತಿ ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ 'ನೈಜ'ವಾದ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರಗಳ ನಡುವಿನ ಎರಡು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
15. ಶಾಲಾ ಸಭೆಯು ಶಿಕ್ಷಣದ 'ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮಾದರಿ'ಯಂತೆ ಇರಬಾರದು. ಏಕೆ ?
16. ಸೃಜನಶೀಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
17. ಸ್ವಾವಲೋಕನ ಬೋಧನೆಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
18. ಕೋರ್ಸ್ ಹಂತದಲ್ಲಿನ ಬೋಧನಾ ವಿನ್ಯಾಸವು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

ಭಾಗ - III

- ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ (a) ಮತ್ತು (b) ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ : $8 \times 5 = 40$
19. a) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು (NCF) 2005 ರ ಆಶಯಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹೇಗಿರಬೇಕು ? ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
- (i) ಶಾಲಾ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ (ii) ಶಿಸ್ತು
- ಅಥವಾ**
- b) ಶಾಲೆಯು ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳು ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
- (i) ರಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು (ii) ಸಿಬ್ಬಂದಿ
20. a) ನೀವು ಆರಿಸಿದ ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು 5E ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಳಸುವಿರಿ ? ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಕೌಶಲವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಏಕೆ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು ? ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
21. a) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಂತೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ತುಂಬಲು ನಿಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯ ಪಾಠದ ಮೂಲಕ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸುವಿರಿ ?

ಅಥವಾ

- b) ನಿಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಕಲಿಕೆಯ ಅವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಟ್ಟಣೆಯನ್ನು (ಸ್ಯಾಫೋಲ್ಡಿಂಗ್) ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸುವಿರಿ ?
22. a) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲವು ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಗುಣಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸ್ವ-ಅರಿವು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ? ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
23. a) ತರಗತಿಯೊಂದರ ಸಂಘಟನೆಯು ರಚನಾವಾದಿ ತತ್ವವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಗುರುತಿಸುವಿರಿ ? ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) 'ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಲಿಕೆ' ಎಂಬ ಆತೀ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಶಾಲಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳು ಹೇಗೆ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದವು ? ಇದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಅವಧಿಯ ಅನುಭವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸಿ.
- (i) ಯೋಜಿಸುವಿಕೆ (ii) ಸಂಘಟಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಿಸುವಿಕೆ
24. a) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಭವಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ನೀವು ಆರಿಸಿರುವ ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಐದು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲೋಕನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
25. a) ಸ್ಥಾನ ಚಿತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಯು ತರಗತಿ ಸಂವಹನವನ್ನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಿ ? ವಿಶದೀಕರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸವಾಲೊಡ್ಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಶದೀಕರಿಸಿ.
26. a) ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದಲು ದಿನಚರಿ ಬರೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸವು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ? ನಿಮ್ಮ ನಿಕಟ ಸೇವಾ ಅವಧಿಯ ಅನುಭವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) 'ಬಹುಕಾರ್ಯ ಚತುರ ಶಿಕ್ಷಕ' ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರೊಬ್ಬರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಮರ್ಥಿಸುವಿರಿ ?

(English Version)**PART – I**

Four choices have been given for each of the following questions. Choose the most appropriate answer and write in the answer-book. All the questions are compulsory. 10 × 1 = 10

1. The main objective of considering primary and secondary education as one of the areas of governance of the Gram Panchayat is
  - (A) strengthening of Gram Panchayat
  - (B) decentralization of school management
  - (C) to reduce the responsibility of education department
  - (D) controlling teachers.

2. An example for natural resource in the following is
  - (A) Time
  - (B) Blackboard
  - (C) Plays
  - (D) Fort.

3. A teacher uses 'open book exam' as a technique for the evaluation of learning of his/her students. His/her main intention is
  - (A) simplifying the examination
  - (B) using various techniques for evaluation
  - (C) helping students to answer easily
  - (D) understanding the conceptual grasping of students.

4. The aspects which make a person having empathy different from others are
  - I. extending help to others without even being asked for
  - II. accepting others as they are
  - III. developing sensitivity with others
  - IV. understanding the emotions and needs of others.
  - (A) I and IV
  - (B) II and III
  - (C) I, III and IV
  - (D) I, II and III.

5. Abilities that curriculum need to nurture in students are
  - I. Questioning
  - II. Expressing opinions
  - III. Sharing by equating their experiences with school knowledge
  - IV. Repeating textual matter.
  - (A) III and IV
  - (B) II, III and IV
  - (C) I and II
  - (D) I, II and III.

6. The organization that has the responsibility of formulating National Curriculum Frame-work (NCF) for school education is
- (A) NCERT (B) NCTE
(C) NUPA (D) NAAC.
7. Which of the following is not the component of critical thinking skill ?
- (A) Inventive
(B) Objectivity
(C) Anticipation of consequences
(D) Intelligence.
8. Opportunities provided by Activity Based Method are
- I. Uniformity of learning
II. Joyful learning
III. Experiential learning
IV. Learning through self evaluation.
- (A) I and IV (B) II, III and IV
(C) II and III (D) I, II and III.
9. It is not appropriate to categorise students as slow and fast learners because it
- (A) encourages result oriented learning environment
(B) encourages competitive attitude
(C) encourages competency based learning
(D) encourages collaborative learning.
10. Which of the following is not the higher order mental function ?
- (A) Problem solving
(B) Language usage
(C) Remembering
(D) Planning.

PART – II

Answer any *five* of the following questions, each answer not exceeding *half* a page. 5 × 2 = 10

11. Briefly explain the role of 'Zone of proximal development' in a learning process.
12. How do you use the technique of 'Brainstorming' to develop planning ability as a component of skill of coping with stress ?
13. Through an example of a situation write two factors of a good school calendar.
14. Write two differences between traditional classroom environment and authentic learning environment.
15. School assembly must not be like a 'factory model' of education. Why ?
16. Explain any two characteristics of creative individuals.
17. Explain any two basic tenets of reflective teaching.
18. List out any four aspects involved in designing instruction at course level.

PART – III

There is an alternate question for each of the following. Answer either (a) or (b) of them, each answer not exceeding *one* page. 8 × 5 = 40

19. (a) How should be the school management in the following areas according to the aspirations of NCF-2005 ? Discuss with examples :
  - (i) School time-table
  - (ii) Discipline.

OR

- (b) Discuss with examples the role of the following components if school has to achieve its purpose :
  - (i) Structure and processes
  - (ii) Staff.
20. (a) How do you make use of learning resources that you have selected in 5 'E' phases ? Discuss with examples.

OR

- (b) Why does teacher need to know the skill of using learning resources along with choosing them ? Discuss with examples.
21. (a) How do you use critical pedagogy through a topic of your choice to inspire students to question the status quo and the education system ?

OR

- (b) How do you provide scaffolding to give opportunities for co-operative learning for students for a topic of your choice ?

22. (a) Analyse the role of effective communication skill in the personality development of students.

OR

- (b) How does self awareness help in quality job management ? Analyse.

23. (a) How do you identify that a classroom organization is based on the principles of constructivism ? Evaluate through examples.

OR

- (b) In a school management system which is driven by the core purpose of 'student learning', how do the following factors manage their role ? Evaluate in the background of your experience in internship :

(i) Planning

(ii) Organizing and facilitating.

24. (a) Analyse with examples the role of learning resources in facilitating experiential learning for students.

OR

- (b) Through reflection analyse the utility of learning resources of your choice in five areas.

25. (a) During your practice teaching period how you incorporated five basic principles suggested in position paper for classroom transaction ? Enumerate.

OR

- (b) Why learners need to be engaged meaningfully in tasks that would challenge them ? Enumerate with examples.

26. (a) How the habit of writing journal helps in evolving as a professional teacher ? Explain with your internship period experience.

OR

- (b) You have been given the responsibility of choosing a teacher for the award 'Versatile Teacher'. How do you justify your selection ?

